

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/53155

Sayı: 48335108.610.01/ 232183
Konu: Soru Önergesi (7/53155)

13/11/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.10.2014 tarihli ve 198063 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Hülya GÜVEN' in, Sakız Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin, 7/53155 esas numaralı yazılı soru önergesi, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veyisel EROĞLU
Bakan

EK:
Cevabi Yazı (./ sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ HÜLYA GÜVEN'İN
7/53155 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. Sakızın toptan kilogram satış fiyatının 120-180 Avro civarında olduğu, sakızlı ürünlerin ise oldukça yüksek bir katma değer yaratarak çok yüksek fiyatlardan alıcı bulunduğu, ülkemizin en çok sakız ithal eden ilk üç ülke arasında yer aldığı ve ülkemizde de sakız ağaçlarının varlığı yıllardır bilindiğine göre ülkemizde sakız üretimi 2002 yılından günümüze kadar neden artırılmamıştır? Yıllık 500 kg sakız kaç ağaçtan elde edilmektedir? Eylem Planında 2019 yılında ülkemizde kaç ton sakız üretilmesi hedeflenmiştir?

SORU 2. Ülkemizde sakız üretimi yapılabilecek alanlarda ne kadar alanda, hangi yoğunlukta ve hangi tür sakız ağacının bulunduğu 2002 yılından günümüze kadar neden tespit edilmemiştir?

SORU 3. Sakız ormanları kurmaya en elverişli alanlar 2002 yılından günümüze kadar neden tespit edilmemiştir?

SORU 4. *Pistacia atlantica* (çitlembik) türünün nerelerde bulunduğu 2002 yılından günümüze kadar neden tespit edilmemiştir?

SORU 5. Sakız Eylem Planı'nda belirtildiği üzere Çeşme'de artması öngörülen özel ağaçlandırma talebine binaen sakız ağacı kullanılması koşulu ile özel ağaçlandırma mevzuatında yapılması gereken değişiklikler nelerdir? Yarımada'nın diğer ilçelerinde (Karaburun, Urla) sakız üretimi düşünülmemekte midir?

CEVAP 1-5. Ülkemizde özellikle Ege ve Akdeniz bölgelerinde yayılış gösteren ve sakız ağacı olarak ifade edilen tür *P.lentiscus* (Yabancı Sakız)'dur. Söz konusu tür ağırlıklı olarak maki formasyonundaki orman alanlarında bulunan maki elemanıdır. *P.lentiscus* her ne kadar geniş alanlarda yayılış gösterse de ekonomik anlamda sakız üretimi yapılabilen tür değildir. Sakız üretimine elverişli tür ise *P.lentiscus* var *chia* dır. Sakız ağacının varyetesi olan *chia* 2-3 bin yıllık sakız üretim kültürü sonucunda selekte olarak günümüze kadar gelmiş bir kultivardır.

2005 yılından itibaren tespit edilen 300 *chia* ferdinden almış olduğu aşı kalemi, çelik vb vejetatif unsurları kullanmak suretiyle aşılama ve ağaçlandırma çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu çalışmalar neticesinde aşı kalemi çelik gibi vejetatif materyallerin temininin yapılabileceği *chia* varyetesine ait fert sayısı 2013 yılı itibari ile 2000-2500'e çıkarılmıştır. 2002 yılından günümüze kadar yapılan çalışmalar neticesinde klonal zenginlik artırılmış olup eylem planının hayata geçirilmesi için gerekli ön şart gerçekleştirilmiştir.

Beş yaşına gelen sakız ağacı sakız ürünü vermeye başlamaktadır. 12-15 yaşındaki bir sakız ağacından elde edilebilecek sakız miktarı ortalama 320 gr'dır. Daha yaşlı ve bakımlı ağaçlardan elde edilebilecek ürün miktarı ise 1 kg civarındadır. Ortalama 12-15 yaşında olan 1562 adet sakız ağacından 500 kg sakız üretilmektedir. 2019 yılı sonu itibari ile ülkemizde sakız üretimine elverişli fert sayısı 150.000 civarında olacaktır.

